

**Brussel, 20 mei 2022
(OR. en)**

9336/22

**DEVGEN 100
ACP 60
RELEX 676**

RESULTAAT BESPREKINGEN

van: het secretariaat-generaal van de Raad

d.d.: 20 mei 2022

aan: de delegaties

nr. vorig doc.: 8938/22

Betreft: Het hernieuwde partnerschap van de EU met de minst ontwikkelde landen
- Conclusies van de Raad: (20 mei 2022)

Voor de delegaties gaan hierbij de conclusies van de Raad over het hernieuwde partnerschap van de EU met de minst ontwikkelde landen, die de Raad tijdens zijn 3870e zitting op 20 mei 2022 heeft goedgekeurd.

**Conclusies van de Raad over
het hernieuwde partnerschap van de EU met de minst ontwikkelde landen**

1. De EU en haar lidstaten zijn vastbesloten ambitieuze internationale partnerschappen te bevorderen, en willen samen met de minst ontwikkelde landen (MOL's) multilaterale oplossingen voor mondiale problemen vinden. Daarbij moet rekening worden gehouden met de nieuwe Europese consensus inzake ontwikkeling, met de uitdagingen waarmee deze landen te maken hebben bij de verwezenlijking van de agenda 2030 en de 17 duurzameontwikkelingsdoelen (sustainable development goals, SDG's) ervan, alsook met de doelstellingen van de Overeenkomst van Parijs. In dat opzicht herinnert de Raad eraan dat de EU en de lidstaten er alles aan willen doen om armoede en honger uit te bannen, kwetsbaarheden weg te werken en ongelijkheden aan te pakken zodat niemand aan zijn lot wordt overgelaten.
2. Tegen een achtergrond van groeiende geopolitieke rivaliteit en toenemende wereldwijde concurrentie, wijst de Raad erop dat verder moet worden ingezet op effectief multilateralisme en dat duurzame internationale partnerschappen op basis van gedeelde waarden, mensenrechten, gendergelijkheid en wederzijds respect, moeten worden bevorderd. De MOL's zijn gewaardeerde geopolitieke partners bij het waarborgen van een veerkrachtigere en veiligere wereld, en van een duurzaam en inclusief wereldwijd herstel in de context van de COVID-19-pandemie en de Russische agressie tegen Oekraïne. De Raad verzoekt de Commissie, de EDEO en de lidstaten tegemoet te komen aan de specifieke behoeften van de MOL's, door deze partnerschappen doeltreffend ten uitvoer te leggen en zo de SDG's sneller te verwezenlijken.
3. De Raad herinnert eraan dat officiële ontwikkelingshulp (official development assistance, ODA) nog steeds een belangrijke financieringsbron is voor de armste landen, met name voor de MOL's, die niet over de nationale capaciteit beschikken om financiële middelen uit andere bronnen aan te trekken. De EU en haar lidstaten, die de grootste mondiale ODA-verstrekker in de wereld zijn, bevestigen andermaal alles in het werk te willen stellen om in 2030 gezamenlijk 0,20 % van het bruto nationaal inkomen te besteden aan de MOL's. Dit is een van de hoofddoelstellingen van de actieagenda van Addis Abeba. De Raad onderstreept hoe belangrijk de huidige gedifferentieerde behandeling van de MOL's is, en toont zich tevreden met de herziening van de promotiecriteria voor deze landen, omdat naast hun inkomen per hoofd nu ook rekening wordt gehouden met hun specifieke uitdagingen, zoals hun menselijke activa en hun economische en ecologische kwetsbaarheid.

4. Het verheugt de Raad dat het in maart 2022 aangenomen Doha-actieprogramma de toezegging bevat concretere maatregelen te nemen om de MOL's te steunen en hij wijst op het belang van de toezeggingen van de EU, van de lidstaten en van de Europese ontwikkelingsbanken en financiële instellingen met betrekking tot de uitvoering ervan. De Raad ziet uit naar het tweede deel van de vijfde VN-conferentie over de MOL's (gepland voor 2023) en roept op tot een ambitieus resultaat. Voorts herinnert de Raad eraan hoe belangrijk het is aandacht te besteden aan de specifieke uitdagingen van landen die promoveren uit de MOL-categorie, teneinde een duurzaam en vlot overgangsproces te waarborgen.
5. De Raad wijst er andermaal op dat de EU-aanpak van internationale partnerschappen gebaseerd is op duurzame en voorspelbare financiering en de beginselen van doeltreffende ontwikkelingssamenwerking, op gedeelde waarden en op de optimale benutting van de Team-Europa-aanpak. De Raad spoort de Commissie, de EDEO en de lidstaten aan om bij de uitvoering van regionale en mondiale partnerschappen en strategieën rekening te houden met de specifieke behoeften van de MOL's en zich daarbij te baseren op inclusieve processen, het beginsel van eigen inbreng, en gedeelde belangen. In dat opzicht, en voortbouwend op de ACS-EU-Partnerschapsovereenkomst, verzoekt de Raad de Commissie, de EDEO en de lidstaten gevolg te geven aan de toezeggingen die zijn gedaan tijdens de top EU-AU van 17-18 februari 2022 in Brussel en tijdens het ministerieel forum voor samenwerking in de Indo-Pacifische regio van 22 februari 2022 in Parijs.
6. De Raad onderstreept dat het van belang is de diepere oorzaken van en de belangrijkste aanleidingen voor conflicten en kwetsbaarheid die veel MOL's treffen, doeltreffend aan te pakken: ongelijkheden, een gebrek aan democratisch en goed bestuur en rechtsstatelijkheid, klimaatverandering en de concurrentie om natuurlijke hulpbronnen. In dat verband benadrukt de Raad ook dat de diepere oorzaken van irreguliere migratie en gedwongen ontheemding verder moeten worden aangepakt. Deze uitdagingen maken duidelijk dat een geïntegreerde en duurzame aanpak, waarbij humanitaire hulp wordt gekoppeld aan ontwikkeling en vrede, van doorslaggevend belang is, en dat het belangrijk is gezamenlijke conflictanalyses uit te voeren. De Raad merkt op dat armoede en ongelijkheid het risico op conflicten en kwetsbaarheid vergroten, vooral dan in de MOL's. In dat verband beklemtoont de Raad dat nieuwe crises moeten worden voorkomen en er gepast op moet worden gereageerd, dat weerbaarheid moet worden opgebouwd om de oorzaken van kwetsbaarheid aan te pakken en dat moet worden ingezet op een inclusief en duurzaam herstel. Daarbij moet worden uitgegaan van een op een betere en groenere wederopbouw gerichte aanpak, met inachtneming van de SDG's, en moeten alle vormen van ongelijkheid worden weggewerkt zodat niemand aan zijn lot wordt overgelaten.

7. De Raad geeft aan zich ernstig zorgen te maken over de beduidend negatieve gevolgen van de Russische agressie tegen Oekraïne voor de wereldwijde voedselzekerheid en voedselprijzen. Dit komt bovenop de reeds zorgwekkende wereldwijde voedselzekerheidssituatie vanwege de COVID-19-pandemie, klimaatverandering en andere mondiale uitdagingen waarmee vooral de MOL's en landen die het meest afhankelijk zijn van de invoer van voedsel, energie en meststoffen te maken hebben, zoals de VN-crisisresponsgroep heeft benadrukt. In dat opzicht herhaalt de Raad dat tijdig en doeltreffend moet worden gecoördineerd met internationale organisaties en andere betrokken partners en initiatieven, zoals de FAO en andere in Rome gevestigde instanties, de Wereldwijde Alliantie voor voedselzekerheid van de G7 en het FARM-initiatief, teneinde vaart te kunnen zetten achter de internationale inspanningen om de problemen inzake de mondiale voedsel- en voedingszekerheid aan te pakken. De Raad onderstreept met name dat de capaciteit voor duurzame voedselproductie van de MOL's zelf moet worden vergroot, hun voedselvoorzieningsketens moeten worden gediversifieerd, en de belemmeringen voor open handel in voedselproducten moeten worden weggenomen. In overeenstemming met de mededeling "De voedselzekerheid waarborgen en de veerkracht van voedselsystemen versterken" van maart 2022 zal de EU haar partnerlanden, en dan met name de meest kwetsbare, blijven ondersteunen bij hun transitie naar veerkrachtige en duurzame voedselsystemen.
8. De Raad benadrukt dat de MOL's zeer kwetsbaar zijn voor klimaatverandering, biodiversiteitsverlies en milieudegradatie, en dat zij een belangrijke rol spelen bij de bescherming van het klimaat en het behoud van de biodiversiteit. Onder verwijzing naar de Overeenkomst van Parijs en het klimaatpact van Glasgow is de Raad zich bewust van de specifieke behoeften en uitdagingen van de MOL's wat betreft aanpassing aan en beperking van klimaatverandering. Voorts is de Raad tevreden met de vooruitgang die voor de MOL's is geboekt tijdens de COP26 van het UNFCCC, en met de recente werkzaamheden van de IPCC, zoals haar bijdrage inzake "effecten, aanpassing en kwetsbaarheid". De Raad dringt erop aan tijdens de COP15 van het Verdrag inzake biologische diversiteit een ambitieus nieuw mondiaal kader voor biodiversiteit vast te stellen, met duidelijke doelstellingen en een strikte en transparante uitvoeringsregeling. Ook moet daarbij worden voorzien in de juiste financiële en niet-financiële middelen, die van cruciaal belang zijn voor de MOL's. Net zoals in andere landen moeten in de MOL's, naast maatregelen voor paraatheid voor rampen, op geïntegreerde en samenhangende wijze ook beleidsmaatregelen worden genomen inzake economische en sociale ontwikkeling, aanpassing aan klimaatverandering, behoud en duurzaam gebruik van biodiversiteit, geïntegreerd waterbeheer, en het tegengaan van bodemdegradatie, ontbossing en woestijnvorming, een en ander om hun weerbaarheid tegen klimaatverandering te vergroten en een duurzaam beheer van natuurlijke ecosystemen te bevorderen. Een goed voorbeeld hiervan is de versneller van de Grote Groene Muur.

9. De Raad wijst er met bezorgdheid op dat de COVID-19-crisis duidelijk heeft gemaakt dat de MOL's zeer kwetsbaar zijn voor externe schokken, en voor een terugslag heeft gezorgd bij de verwezenlijking van de SDG's in deze landen, met name op het gebied van menselijke ontwikkeling. De Raad verzoekt de Commissie, de EDEO en de lidstaten in het bijzonder in te zetten op menselijke ontwikkeling in de MOL's op basis van een holistische aanpak wat betreft gezondheid en mensenrechten, voedselzekerheid en voeding, onderwijs, digitalisering, toegang tot sociale bescherming en het scheppen van fatsoenlijke banen. In dat opzicht herinnert de Raad aan het belang van een transformatieve benadering waarbij de diepere oorzaken van genderongelijkheid worden aangepakt en benadrukt hij tevens dat het bevorderen van gendergelijkheid, van de positie van vrouwen en van gendermainstreaming alsook het aanpakken van de talrijke vormen van discriminatie van kwetsbare en gemarginaliseerde personen van cruciaal belang is in de MOL's, en dat dit op alle werkerreinen een EU-prioriteit is. De Raad herinnert eraan dat de EU zich blijft inspannen voor het uitdragen, beschermen en uitoefenen van alle mensenrechten en voor de volledige en doeltreffende naleving van het actieprogramma van Peking en het actieprogramma van de Internationale Conferentie over Bevolking en Ontwikkeling (ICPD) en van de resultaten van de toetsingsconferenties ervan, en zet zich in voor de bescherming van de seksuele en reproductieve gezondheid en rechten in dit verband. De EU beklemtoont daarom haar toewijding aan het bevorderen, beschermen en garanderen van de uitoefening van het recht van eenieder om volledige zeggenschap te hebben, en in vrijheid en verantwoordelijkheid te beslissen over zaken die zijn of haar seksualiteit en seksuele en reproductieve gezondheid aangaan, zonder discriminatie, dwang of geweld. Ook benadrukt de EU de noodzaak van universele toegang tot hoogwaardige, betaalbare en volledige informatie over seksuele en reproductieve gezondheid, educatie – met inbegrip van uitgebreide seksuele voorlichting – en gezondheidszorg.
10. De Raad verzoekt de Commissie, de EDEO en de lidstaten de capaciteitsverhoging van de gezondheidsstelsels en de verbetering van de openbare infrastructuur in de MOL's te blijven ondersteunen om tot universele gezondheidszorg te komen. Bijzondere aandacht moet worden besteed aan regelgevingskaders en de farmaceutische productiecapaciteit, en aan het verbeteren van de toegang tot water, sanitaire voorzieningen en hygiëne (WASH) en tot basisgezondheidszorg. In dat verband verwijst de Raad naar de initiatieven in het kader van Team Europa in Afrika, onder meer op het gebied van gezondheidsbeveiliging en de preventie van, paraatheid voor en respons op pandemieën, e-gezondheid, de productie van en de toegang tot vaccins, geneesmiddelen en technologie met betrekking tot gezondheidsproducten, en de ondersteuning van gezondheidszorginstellingen.

11. De Raad benadrukt hoe belangrijk het is in de MOL's de verbetering van de onderwijsstelsels te ondersteunen zodat iedereen eerlijke en inclusieve toegang heeft tot kwaliteitsonderwijs, met bijzondere aandacht voor meisjes en jonge vrouwen, personen met een handicap en de meest kwetsbare personen. De Raad benadrukt dat de voeding die kinderen en adolescenten dagelijks nodig hebben voor hun groei en volledige ontwikkeling bijzondere aandacht verdient, onder meer via schoolprogramma's over gezondheid en voeding. Ook onderstreept de Raad dat jongeren een belangrijke rol spelen bij het uittekenen van de toekomst van hun land, en dat hun toekomstperspectieven gebaseerd moeten zijn op de ontwikkeling van vaardigheden en een betere integratie, die inspelen op de behoeften van de lokale arbeidsmarkt. De Raad verzoekt de Commissie, de EDEO en de lidstaten de capaciteitsopbouw voor basis- en middelbaar onderwijs, technisch en beroepsonderwijs en -opleiding en voor hoger onderwijs en onderzoeks-instellingen in de MOL's te ondersteunen. In dat verband benadrukt de Raad dat het belangrijk is om onderzoekers uit deze landen te betrekken bij een vernieuwd denkproces over land- en regiospecifieke uitdagingen en de juiste instrumenten om deze aan te pakken.
12. De Raad spoort de Commissie, de EDEO en de lidstaten ertoe aan zich te blijven inspannen om de eigen economische capaciteit van de MOL's te vergroten, door hun duurzame ontwikkeling, de handel en veerkrachtige economieën te bevorderen. Daartoe zijn onder meer structurele hervormingen nodig die met name zijn gericht op het bevorderen van de mobilisatie van binnenlandse middelen, het beheer van de overheidsfinanciën, goed bestuur en een beter klimaat voor de ontwikkeling van de particuliere sector en voor directe buitenlandse investeringen, alsook op maatschappelijk verantwoord ondernemen en zorgvuldigheidsnormen op lokaal niveau. De Raad onderkent de rol van begrotingssteun en capaciteitsopbouw, waaronder expertise van de Europese overheidssector en gelijkwaardige partnerschappen, om — wanneer de omstandigheden dat toelaten — deze doelstellingen te verwezenlijken. De Raad vestigt de aandacht op de structurele kwetsbaarheden van de arbeidsmarkt in de MOL's en op de gevolgen van de COVID-19-pandemie voor de productie en de productiviteit, en onderstreept daarbij dat het belangrijk is de werkgelegenheid en fatsoenlijk werk te ondersteunen, en de arbeidsmarktinstellingen te versterken. Daarnaast roept de Raad op tot een tijdige, gecoördineerde en transparante uitvoering van het "gemeenschappelijk kader voor schuldbehandeling in aanvulling op het DSSI" en van het initiatief om bijzondere trekkingsrechten of vrij te gebruiken valuta van de lidstaten en andere landen met een sterke externe positie vrijwillig toe te wijzen aan kwetsbare landen, teneinde hun herstel te bevorderen.

13. De Raad verzoekt de Commissie, de EDEO en de lidstaten gevolg te geven aan de doelstellingen van de Global Gateway en zo de weg vrij te maken voor publieke en private investeringen in duurzame connectiviteit en hoogwaardige infrastructuur, op basis van de in gesprekken met partnerlanden naar voren gekomen behoeften en mogelijkheden van de lokale en regionale economieën en gemeenschappen, en op basis van de strategische belangen van de EU. De Raad verzoekt de Commissie tevens, in samenwerking met de EDEO, de lidstaten en de Europese ontwikkelingsbanken en financiële instellingen:

- na te gaan of, waar mogelijk als Team Europa, aan de MOL's technische bijstand kan worden verleend om de ontwikkeling van duurzame en rendabele projecten te ondersteunen en een bevorderlijk klimaat voor duurzame financiering en investeringen te scheppen;
- vormen van innovatieve en inclusieve financiering te onderzoeken om particulier kapitaal aan te trekken voor de MOL's, rekening houdend met de bestaande beste praktijken en internationale initiatieven op dat gebied, zoals het partnerschap voor infrastructuur en investering van de G7.

Er moeten connectiviteitsprojecten worden gepland en uitgevoerd volgens de strengste sociale, economische en ecologische normen.

14. De Raad erkent tevens de fundamentele rol die de lokale overheden en maatschappelijke organisaties als onafhankelijke actoren van governance en ontwikkeling spelen op het gebied van inclusieve en duurzame ontwikkeling, op zichzelf maar ook als uitvoerende partners. De Raad spreekt zijn bezorgdheid uit over de krimpende ruimte voor het maatschappelijk middenveld en wijst erop dat het van cruciaal belang is deze ruimte in heel wat van de MOL's te beschermen en uit te breiden. Gedecentraliseerde samenwerking en expertise uit de overheidssector zijn voor het Europese beleid van samenwerking met de MOL's ook belangrijke instrumenten om de institutionele capaciteit te versterken en de lokale economische ontwikkeling te consolideren.

15. De Raad spoort de Commissie, de EDEO en de lidstaten aan gebruik te maken van de Team-Europa-aanpak om de samenwerking met de MOL's op te voeren en het instrument voor nabuurschapsbeleid, ontwikkeling en internationale samenwerking (NDICI) – Europa in de wereld uit te voeren. Volgens deze nieuwe, holistische en inclusieve aanpak moeten alle middelen die voor de MOL's voorhanden zijn worden ingezet, met name initiatieven in het kader van Team Europe en de instrumenten in de Europese financiële architectuur voor ontwikkeling — zoals het Europees Fonds voor duurzame ontwikkeling+ (EFDO +). Daartoe moeten de Europese ontwikkelingsbanken en financiële instellingen, waaronder de Europese Investeringsbank (EIB) en de Europese Bank voor Wederopbouw en Ontwikkeling (EWBO), een grotere rol gaan spelen, en moet worden samengewerkt met lokale en regionale banken, maar ook met andere internationale actoren. Bijzondere aandacht moet worden besteed aan de specifieke problemen die zich bij het operationaliseren van de regelingen en instrumenten in de MOL's voordoen, zoals onstabiele en conflict- of postconflictsituaties.
16. De Raad wijst op het belang van een meer samenhangend en zichtbaar partnerschap tussen de EU en de MOL's op basis van een Team-Europa-aanpak, waarbij wordt gebruikgemaakt van bijvoorbeeld de Global Gateway-strategie, en merkt op dat desinformatie moet worden tegengegaan met een gecoördineerde communicatiestrategie. De Raad verzoekt de Commissie, de EDEO, de EIB, de EWBO en de lidstaten om in de geest van Team Europa ervoor te zorgen dat de gezamenlijke inspanningen van de EU samenvallen met doeltreffende communicatie en diplomatieke contacten, onder meer door middel van coördinatie tussen EU-delegaties en lidstaten.